

Tanárjelöltek a katedrán

Olykor eltűnődöm, melyik az a pillanat, amelytől valaki érett szakembernek számít. Mondják, hogy ez a munka során szinte észrevétlenül következik be.

Arról a pillanatról...

A Ságvári Endre gyakorló gimnáziumban és az Árpád téri általános iskolában 140 ötödéves bölcsész és 117 ugyancsak végzős természettudományos képzettségű egyetemi hallgató folytatja pedagógiai gyakorlatát. A zárótanítás — a tanárjelöltek általában utolsó órája — 45 perce az, amelyben elméletileg összegeződni kellene a 4 évi szakmai-pedagógiai felkészülés és a 3-4 hetes gyakorló tanítás eredményeinek. Logikusan és matematikailag talán ez volna a percről percre eltervezett bizonyos pillanat — a tanárrá válás küzdelmes folyamatában. Valóban kész szakemberré válhat a tanárjelölt 8-22 órából álló gyakorlata során?

Nem. Ahhoz legalább öt év kell — válaszol Gábris Ida, a gyakorló gimnázium orosz-német-latin szakos tanára és egyben egyik szakvezetője. Itt csupán bepillantás nyílik az oktató-nevelő munkába, a műhelytitkokba. Mindez előkészület csak az anyag feldolgozására, a gyerekekkel való bánásmódra.

Ami előtte történik

A tanárjelölt vizsgatanítási előtt legutóbb szigorú. Valami meghatározhatatlan, eléggé át nem gondolt ok rendszerint idegessé teszi a tanári hivatást választott 22-25 éves „kارتársakat”. Csak már ezen túl legyenek — szóhajt fel az orosz-német szakos Tokodi József. „Zár” a II/B-ben. Hogy mit, miért, hogyan és mikor csinál majd, azon ilyenkor már nincs értelme töprengeni. Még a felelőket is kijelölte. Esetleg nem jut eszébe egy név... És ismétli magában az oktatási és nevelési célokat precízen feltüntető óravázlat menetét, az előre összeállított kérdéseket, a „delutáni napirend” tartalmát, amit az órán feldolgoz majd.

Háziasszonyoknak való...

Az üzletek nyitvatartási rendje

A szegedi városi tanács kereskedelmi osztálya határozattal szabályozta az üzletek december 10-i és ezüstvasárnap nyitvatartási rendjét.

December 10-én, szombaton az élelmiszerboltok, vendéglátóipari üzletek és piacok a szokott szombati rendnek megfelelően, az egyéb kereskedelmi tevékenységet végző boltok 18 óráig tartanak nyitva. A vegyesipar-cikk kiskereskedelmi vállalat Kárász utca 5. szám alatti játek-, a Kárász utca 6. szám alatti illatszert- és ajándék-, a Kárász utca 13. szám alatti papír-írószert-, a Széchenyi tér 16. szám alatti üvegporcelán-, a Klauzál tér 2. szám alatti rádió-villamosság- és a Lenin körút 18. szám alatti vas-édesny-boltjai 18 óráig; a ruházati kiskereskedelmi vállalat Lenin körút 38. szám alatti gyermekcipő-, a Kárász utca 8. szám alatti női konfekció-, a Kárász utca 12. szám alatti férfidivat-, a Kárász utca 10. szám alatti férfikonfekció-, a Kárász utca 12. szám alatti különleges méterárú-, a Kárász utca 15. szám alatti gyermekruházati, a Kárász utca 14. szám alatti bútortextil-, a Kárász utca 16. szám alatti férfi-női-gyermekkonfekció-, a Kárász utca 5. szám alatti női kötött-, a Széchenyi tér 6. szám alatti cipő-, a Széchenyi tér 14. szám alatti darabárú-divat-, a Nagy Jenő utca 4. szám alatti gyermekruházati boltja 18 óráig, a Tisza Állami Áruház összes osztályval 18 óráig tartanak nyitva.

— Nehogy elakadjak! — magyarázza.

Ki mire kíváncsi?

Az órát, állítólag, ugyanúgy végigvizsgálja a szakvezető tanár, akár a jelölt. Sőt a tanulók is. Ők úgy tudják, hogy ilyenkor „osztályozzák a kis tancsít”.

— Mi is drukkolunk — állítja Rázsó Lajos másodikos gimnazista. — A jelöltek ilyenkor általában sietni szoktak...

Harmath Márta orosz-német—angol szakos hallgató a csoporttárs szemével készült megfigyelni és megbírálni a leendő órát.

— Az ember kíváncsi arra — közli —, milyen tanárok lesznek diákjaikból.

Es mire kíváncsi a zárótanításnak a szakvezető után legfőbb bírójára, a szakmód-

szertannal foglalkozó egyetemi előadó?

— Először is az érdekel — mondja Rosta Sándor adjunktus —, hogyan valósul meg mindaz, amit a hallgató négy éven keresztül az egyetemen elsajátított és amit itt a gimnáziumban hallott. Kíváncsi vagyok továbbá a jelölt pedagógiai egyéniségére: hogyan viszonyul az osztályhoz, a helyzetekhez, az anyaghoz. S nem utolsósorban, hogy mit valósít meg óratervezetéből, mert amit előre megkapok papíron, az majdnem mindig jó...

Igy gondolkodnak a tanulók és ők négyen, akik beléptek a jelölt utolsó oroszórájára szombaton 11 óra ötven perckor a II/B osztályba.

Géza Ferenc

85 millió — az élővizek tisztaságáért

Világprobléma az ivóvíz, az édesvíz biztosítása, az ipartelepek vízellátása. Értelhető tehát, ha világszerte arra törekednek, hogy az élővizek tisztaságát, szennyezetlenségét biztosítsák. Elvileg minden lakott helynek és ipartelepnek saját szennyvíztisztító teleppel kellene rendelkeznie.

Magyarországon már sok tisztítótelep épült, sőt, vidéken, a budapesti szennyvíztisztító telep tapasztalatait felhasználva, létesítettek kisebb berendezéseket.

Az ország legnagyobb és legmodernebb szennyvíztisztító telepét Budapesten a Kis-Dunaág és a Soroksári út közti mélyedésben létesítette a Fővárosi Csatornázási Művek. Alig néhány hónapja készült el a kísérleti létesítmény, de a szakemberek körében már jól ismert.

Korábban — tisztítás nélkül — a Dunába folyt a szennyvíz, nagy károkat okozott. Most napi 40-45 ezer köbméter szennyvizet tisztít a teljesen automatizált kísérleti telep. A hatalmas gépház minden berendezését a vezérlőteremből irányítják, s maguk a dolgozók itt már

alig kerülnék fizikailag kapcsolatba a föld alatti csatornák termékeivel.

Érthető, ha a szakemberek nagy figyelemmel kísérik a nyolcvanötmillió forintos költséggel épült telep működését, hiszen az itt szerzett tapasztalatok alapján építik majd meg a napi 1 millió köbméter kapacitású budapesti központi tisztítótelepet is.

A tisztító működése ugyanakkor segítséget ad ahhoz is, hogy vidéki városaink felépítendő szennyvíztisztítóiban valóban korszerűek legyenek.

Ügyek és sorsok

Fogadóórán a rendőrségen

— Nyugdíjazásom előtt kellemetlen nekem kisiparostársam orgazdasága, amiért a bíróság is felelősségre vonta — panasolta Sz. Z. kisiparos. — Üzemből kilopott nyersanyagot vásárolt. Nem szeretném, hogy emiatt rám is gyanakodva nézzenek hivatalos helyen. Kérnék igazolásul pár sort, hogy nekem semmi közöm az ügyhöz.

Okosabb ilyen esetben, ha az illető hivatal kéri az igazolást. Még jobb, ha a panaszos erkölcsi bizonyítványt kér, amely mindent tisztáz, mindenütt. Ezt a tanácsot tartotta a leghelyesebbnek ez a panaszos is.

A kölcsönadott pénz

S. D. né egy ismerősének ötezer forintot adott kölcsön. A kölcsönvevő viszont a határidő után is mind a mai napig „sáros” maradt 750 forinttal. — Mit tegyek, hogy visszakapjam a pénzem? — kérdezte az aszszony.

— Tudja igazolni a kölcsönadást? — Igen.

— Akkor szólítsa fel ajánlott levélben. Ha annak sem lenne fogadatja, forduljon keresettel a bírósághoz.

Gyanakvás

— Ez csak egyszerű jogi tanácsadás. Különb ügyek, kényes problémák nem lesznek? — kérdezem a harmadik panaszos után. — Valami izgalmas bejelentés kellene, aminek a kiderítésére máris kocsiba ülhetnék.

— Sose lehet tudni... Nyugtával dicsérjük a napot, tartja a szólás-mondás — nyugtatott meg dr. Kovács Lajos örnagy, a kápi-társaság vezetője fogadóórán. Az ajtón kopognak. No, most jön az én emberem! — gondoltam. Hát nem az volt, de majdnem. Egy idős ember arca gyanakszik, hogy 70 esztendősen bányát behalozta egy alig fiatalabb nő, aki a másik testvérét is deldelte annak idején, nem éppen semmiért... — Ott van még a házrész

Egy ígéret nyomában

A szocialista brigád teljesítette vállalását

A tavaszon egy ígérettel távoztam a szegedi Móra Ferenc Tsz csirkeházából.

— Hamarosan szocialista brigádot szervezünk a csibegondozókból. Jó szakemberek, a berendezés korszerű, minden feltétele megvan tehát a szocialista brigád-mozgalom sikerének — mondták a gazdaság vezetői.

Közeledik az év vége, ideje megérdeklődni: teljesült-e az ígéret?

1.

Igaz, már cím nélkül is szocialista brigádhoz méltóan dolgoztak a csibegondozók. A termelésben, szaktudásban tavaly is rangot szerzett a brigád. Országos rekordnak számított, hogy egy kiló hús előállításához 2 kiló 60 deka takarmányt használtak fel. Az elhullás minimális volt. Kellett-e kedvezőbb „start” egy mozgalom indításához, mint ezek az eredmények. Ilyen termelési sikerekkel aligha dicsekedhet újonc szocialista brigád a mezőgazdaságban.

A csirkeházakban korszerű berendezés: központi fűtés, és automatikus ki-bekapcsoló ventilátorok biztosítják az állandó hőmérsékletet és a tiszta levegőt. Gépesített önetető, újszerű megoldású öntetők szolgálják a csirkék fejlődését. A fehérkőpenyes gondozók tapasztalt, lelkiismeretes szakemberek. Kívánni sem lehetett volna jobb feltételeket a brigádmozgalom sikeréhez.

2.

A brigádnapló őrizi a szocialista brigád megalakulá-

sakor tett vállalásokat és az azóta elért eredményeket. A gondozók az alakuló gyűlésen ígérték, hogy a pecsenyecsirkék átlagsúlyánál eléri a másfél kilót, a felhasznált takarmány 2 kiló 60 dekanál nem lesz több egy kiló hús előállításához. A takarítási időt csökkentik, az épületek és berendezések épségére vigyáznak. Bajbajutott társai-
kon segítenek.

Az eddigi eredmények biztatóak. A csibegondozó szocialista brigád mintegy 306 ezer darab pecsenyecsirkét értékesített. Az elhullás 0,5 százalékal alatta van, egy kiló hús előállításához 2 kiló 57 deka takarmányt (vagyis a tavalyi országos rekordnál is kevesebbet) használtak fel.

3.

A naplóba bejegyezték: január—április között hizlalt

108 ezer csirke átlagsúlya 1 kiló 52 deka volt, a június—szeptember között leadott 66 ezer 680 pecsenyecsirke átlagsúlya pedig 1 kiló 53 dekára emelkedett. Az ólak nagytakarításának idejét 10 napról 7 napra csökkentették. Természetesen nem az emberi erő megfeszített kihasználásával érték el, hanem gépesítéssel.

A gondozók élet- és munkakörülményeit tovább javítja a Móra Ferenc Tsz. Épül az a helyiség, ahol megfelelő öltözők, tusolók állnak majd a brigádtagok rendelkezésére. Mind a termelési sikerek, mind a munkakörülmények méltóak a szocialista brigád-mozgalomhoz.

B. O.

A Tragédia franciául

Nem először fordították le franciára Madách halhatatlan remekművét: Az ember tragédiáját. Legutóbb 1963-ban már a negyedik fordítótól, Roger Richardtól jelent meg francia nyelven. Mindezek azonban csak prózában kísérelték meg visszaadni nagy gondolati költőnk vízióit és töprengéseit az emberiség sorsa, célja és rendeltetése fölött. A legújabb: Jean Rousselot fordítása az, amely versben teszi élvezhetővé a francia nyelvű olvasó számára a művet.

Most e fordítás a Corvina Könyvkiadó gondozásában

izléses kivitelben látott napvilágot, a fordító még 1964-végén írt előszó-tanulmányával. E fordítás azért is jelent örömet számunkra, mert talán először lehet egy franciáországi Tragédia-be-mutatónak is. Ennek valószínűségéről Illyés Gyula tett említést egy ugyancsak 1964-ben adott interjújában (amely idén a Szíves kalauz című kötetében jelent meg). Azt írta, hogy Rousselot költészetének tömör dikcióját szeretik a Theatre Populaire-ben, amely a legnagyobb befogadóképességű, de egyben legnépibb színháza Párizsban. Könnyen meg lehet ezért is, hogy másorra tűzik a Rousselot fordította Tragédiát.

Mi, szegediek, akik a szabadterti játékok révén kicsit a városhoz tartozunk és érezzük a nagy művet, csak örömmel vennénk e pályafutást.

Négy megyére szóló program

1967-ben a Borsod, Heves, Nógrád és Pest megyei tanácsok művelődési osztályai együttesen rendezik meg az észak-magyarországi palócnapokat. Öt hónap alatt a négy megye tíz városában és községében — mint például Salgótarjánban, Balassagyarmaton, Egerben, Miskolcon, Parádán, Vácott és Szentendrén — 29 nagyobb rendezvényre kerül sor. Holhol rendezik meg a palóc népi együttesek színpompás találkozókat, Abaújszántón a palóc népi énekesek és hangszerek bemutatóját, Parádán pedig a néprajzi kiállítás.

„Inyenc mesterek” találkozója

A Hungária Szálló és Etterem Vállalet nemzetközi hídegknyhai és cukrászati bemutatója tegnap este jugoszláv és magyar delegáció specialitások bemutatásával ért véget a Tisza Szállóban.

szerpelenek majd étlapunkon.

Jugoszláv testvérvárosunknak, Szabadkának három szakácsa és két cukrásza aratott sikert finom, de nálunk szokatlan fűszerezésű nemzeti ételleivel: a szerb gibanica nevű meleg előétel-lel, a cserépkorsókban felszolgált Kis Marmit nevű leves-sel, rostonsültjeikkel; az erős csevasbcsával, razsnyicsával, a csácsaki vjesal-cával, amikellel remélhetőleg máskor is találkozunk a magyar vendégek. Hiszen az egész bemutató célja: megismertetni a jugoszláv és magyar ételspecialitásokat, s gazdagítani velük választékunkat. S hogy ilyen „élményben” Szabadkának is része legyen, a Tisza Szálló szakácsai márciusban ott adnak ízelítőt szakácsstudományukból, ezzel is erősítve az együttműködést, a vendégek kijáró kölcsönös figyelmességét.

J. A.

G-35-ös

üzemképes vontatót ajánl megrételre készpénzért

a Szegedi Konzervgyár

Ügyintéző: Mo'nár

Telefon: 24-55

xS. 116